

ПРОБЛЕМА СКЛАДАННЯ ЗАПОВІТУ НЕПОВНОЛІТНІМИ ОСОБАМИ

Баранкевич Н.Р., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: викладач кафедри цивільно-правових дисциплін ННІПП НАВС *Волківська Т. Ф.*

Спадкове право - це сукупність правових норм, які регулюють порядок переходу майна померлого до інших осіб. Зі смертю людина перестає існувати фізично, проте її права та обов'язки можуть переходити до інших осіб. Дана правова процедура називається спадкуванням. Спадкування може відбуватися як за законом так і за заповітом. Більшу перевагу зараз надають заповіту, адже це наче останнє бажання померлого.

Заповітом є особисте розпорядження фізичної особи на випадок своєї смерті відносно належного йому майна зокрема, окремої речі, сукупності речей, а також майнових прав та обов'язків (наприклад, право на отримання винагороди за використання твору, право на відтворення, опублікування і розповсюдження авторських творів, право на оформлення винаходу, корисної моделі тощо).

Актуальною проблемою нашого законодавства є саме проблема складання заповітів особами, які не досягли 18-річного віку. Цивільний кодекс України передбачає, ч.1 ст. 1234, що право на [заповіт має фізична особа з повною цивільною дієздатністю](#). А відповідно до ст. 34 Цивільного кодексу України повну [цивільну дієздатність](#) має [фізична особа](#), яка досягла вісімнадцяти років (повноліття), у разі [реєстрації шлюбу](#) фізичної особи, яка не досягла повноліття, вона набуває повної цивільної дієздатності з моменту реєстрації [шлюбу](#), у разі [припинення шлюбу](#) до досягнення фізичною особою повноліття набута нею повна цивільна дієздатність зберігається, у разі [визнання шлюбу недійсним](#) з підстав, не пов'язаних з протиправною поведінкою [неповнолітньої особи](#), набута нею повна цивільна дієздатність зберігається.

Проте ми знаємо, що особа віком від 14 до 18 років, може отримувати стипендію, має право влаштуватися на роботу і розпоряджатися своїм майном. Отже, вона повинна мати право на розпорядження його у спадку. Можемо зробити висновок, що у даному випадку виникає колізія: з одного боку, неповнолітній має право розпоряджатися своїм заробітком, стипендією, а, з іншого - у нього немає можливості розпорядитися зазначеними коштами шляхом складання заповіту. Поділяючи погляди вчених, на думку яких неповнолітні у віці від 14 до 18 років мають право заповідати свій заробіток, стипендію, авторський гонорар, майно набуте за рахунок цих джерел, оскільки законодавець надає їм можливість розпоряджатися ними, даний аргумент можна використати, надаючи таку ж можливість складати заповіт малолітнім віком до 14 років щодо належних їм грошових вкладів.

Заповіти малолітніх є недійсними, оскільки законодавство передбачає досить жорсткі межі самостійності даної категорії осіб цивільного права: укладення дрібних побутових угод і розпорядження ними грошовими вкладами.

Якщо брати до уваги практику західних країн, то можна побачити, що законодавство Франції передбачає, що заповітом визнається будь - який документ, зі змісту якого очевидна воля особи вчинити заповідальне розпорядження. Зокрема, право скласти заповіт має особа, яка досягла повноліття або емансипована неповнолітня особа, котра досягла 16 років. Не емансиповані неповнолітні, що досягли 16 років, можуть скласти заповіт на 1/2 частину майна, яке належить їм на праві власності, і яким вони можуть розпоряджатися тільки по досягненню повноліття. Питання визначати долю майна таких осіб вирішується

органами опіки та піклування, а за певних обставин - і судом. А законодавством Німеччини - заповіт може укласти особа, що досягла 16 років. Недійсним буде заповіт, укладений особою, котра внаслідок душевної хвороби не спроможна зрозуміти та оцінити значення розпоряджень, які в ньому містяться. Неповнолітні особи (від 16 до 18 років) можуть складати заповіт лише у вигляді усної заяви чи передачі письмової заяви нотаріусу.

Отже, з наведеної вище інформації можна зробити висновок, що цивільне законодавство України є досить -таки невдосконалим і потребує змін, зважаючи на ситуацію в країні, що більшість молоді працює, та має свої певні доходи.